

V Bruseli 23. 11. 2017
COM(2017) 687 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Posúdenie pokroku členských štátov pri plnení národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 a pri vykonávaní smernice o energetickej efektívnosti podľa článku 24 ods. 3 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti za rok 2017

1. Úvod

V novembri 2016 Európska komisia navrhla revíziu smernice o energetickej efektívnosti¹ ako súčasť balíka v oblasti čistej energie. Cieľom revízie je prispôbiť smernicu o energetickej efektívnosti výhľadu do roku 2030 stanovením záväzného 30 % cieľa v oblasti energetickej efektívnosti², čo účinne udrží súčasnú úroveň ambícií. Komisia takisto navrhla zjednodušenie častí znenia s cieľom uľahčiť jeho vykonávanie na vnútroštátnej úrovni.

Udržanie dynamiky v energetickej efektívnosti nezvýši len HDP a pracovné miesta – energetická efektívnosť podporuje udržateľné hospodárstvo a sektor stavebníctva – ale prinesie aj mnoho ďalších výhod pre EÚ a jej ľudí, najmä zabezpečenie dodávok energie a zníženie znečistenia. Záväzný 30 % cieľ v oblasti energetickej efektívnosti takisto značne prispieva k nákladovo efektívnemu dosiahnutiu cieľa EÚ na rok 2030 zameraného na zníženie emisií skleníkových plynov, keďže energetická efektívnosť sa vypláca v strednodobom a dlhodobom horizonte. Znižuje účty za energiu a zlepšuje životné podmienky v budovách. V prípade spoločností môže zvýšiť konkurencieschopnosť vďaka peňažným úsporám a väčším inováciám.

Zatiaľ čo je návrh revízie smernice o energetickej efektívnosti predmetom diskusií spoluzákondarcov, Komisia pokračuje v monitorovaní vykonávania súčasnej smernice. Táto správa na rok 2017 poskytuje najnovší prehľad o pokroku dosiahnutom do roku 2015 na ceste k splneniu 20 % cieľa³. Oficiálna európska štatistika v oblasti energetiky, ktorú členské štáty posielajú Eurostatu, sa využíva ako primárny zdroj údajov na hodnotenie pokroku v dosahovaní cieľa na rok 2020. Táto správa vychádza zo správy o pokroku v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2016⁴, ako aj z výročných správ a národných akčných plánov energetickej efektívnosti na rok 2017, ktoré predložili členské štáty. Na lepšie pochopenie faktorov, ktoré stoja za nedávnymi trendmi, sa použila rozkladová (dekompozičná) analýza vypracovaná Spoločným výskumným centrom (JRC)⁵ a projekt Odyssee-Mure⁶.

Hlavné zistenia sú takéto:

- Potom čo spotreba energie v rokoch 2007 až 2014 postupne klesala, v roku 2015 vzrástla sčasti v dôsledku menej teplej zimy a nižších cien palív. Hoci primárna spotreba energie v porovnaní s rokom 2014 vzrástla o 1,5 %, bola stále na správnej ceste k dosiahnutiu cieľa na rok 2020. Hoci konečná spotreba energie vzrástla aj v roku 2015, stále bola pod úrovňou cieľa na rok 2020 vďaka úsporám dosiahnutým v predchádzajúcich rokoch. Zdá sa, že spotreba energie ďalej rástla v roku 2016 v dôsledku ďalšej menej teplej zimy⁷.
- Primárna spotreba energie v rokoch po skončení recesie (2009 až 2015) značne klesla v takmer všetkých členských štátoch, čo ukazuje, že oživenie hospodárstva a rast by sa mohli dosiahnuť bez zvýšenia národného dopytu po energii.

¹ COM(2016) 860 final.

² Navrhovaný 30 % cieľ na rok 2030 sa pretaví do konečnej spotreby energie v EÚ na úrovni 987 Mtoe a do primárnej spotreby na úrovni 1 321 Mtoe.

³ Cieľ na rok 2020 zahŕňa zníženie konečnej spotreby energie v EÚ maximálne na 1 086 Mtoe a jej primárnej spotreby maximálne na 1 483 Mtoe.

⁴ COM(2017) 56 final.

⁵ JRC (vo fáze prípravy), Posúdenie pokroku v dosahovaní cieľov EÚ v oblasti efektívnosti za použitia indexovej rozkladovej analýzy.

⁶ <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/decomposition.html>

⁷ Európska environmentálna agentúra (EEA) poskytla predbežné odhady za rok 2016.

- Zmeny počasia⁸ sú jedným z hlavných dôvodov výkyvov pozorovaných v spotrebe energie v posledných rokoch. Číselné údaje s korekciou zohľadňujúcou počasie naznačujú, že spotreba energie bola po poklese od roku 2005 zväčša stabilná od roku 2012 (obrázok 1).
- Zvýšenie hospodárskej činnosti malo tendenciu zvyšovať spotrebu energie. Úspory energie pomohli tento jav vykompenzovať. Ich úroveň však v rokoch 2015 a 2016 nebola dosť vysoká na to, aby vykompenzovala vplyv rastu hospodárskej činnosti.
- Konečná energetická náročnosť v priemysle klesla v roku 2015 takmer vo všetkých členských štátoch.
- Členské štáty dosahujú dobrý pokrok pri plnení energetických úspor podľa článku 7 smernice o energetickej efektívnosti. Ich spoločné úsilie bolo v roku 2015 nad lineárnou trajektóriou na dosiahnutie požadovaných úspor do roku 2020.
- Niekoľko členských štátov vo svojich národných akčných plánoch energetickej efektívnosti na rok 2017 zrevidovalo svoje indikatívne národné ciele na rok 2020. Hoci oznámené národné ciele sú stále v súlade s úrovňou ambícií EÚ pre konečnú spotrebu energie v roku 2020, pri ich zohľadnení ako celku je teraz rozdiel v primárnej spotrebe energie väčší.

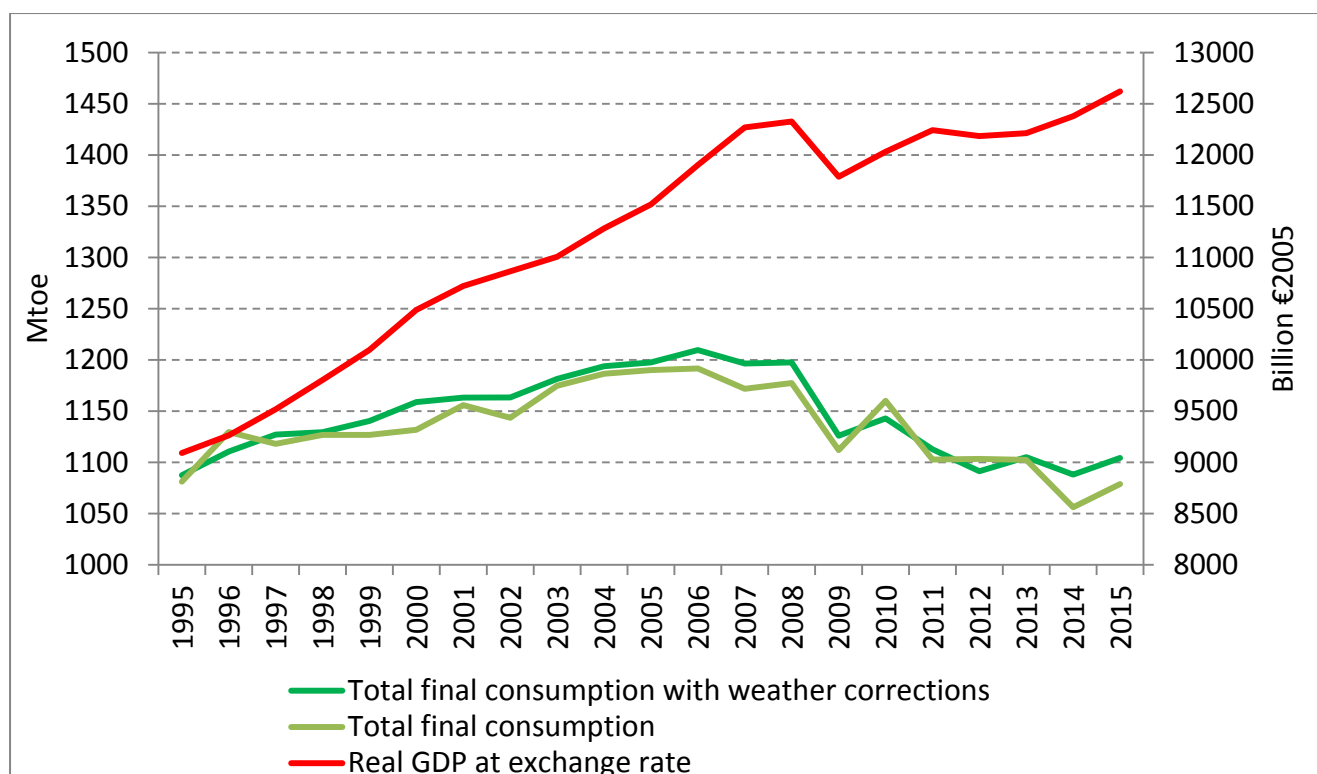
Ak bude klesajúci trend pozorovaný od roku 2005 v nadchádzajúcich rokoch pokračovať, EÚ by stále mala byť na správnej ceste k dosiahnutiu cieľa na rok 2020, a to tak pri primárnej, ako aj konečnej spotrebe energie⁹. Ak však nárast pozorovaný v posledných rokoch tento trend zvráti, dosiahnutie cieľov na rok 2020 si bude vyžadovať ďalšie úsilie.

Obrázok 1: Konečná spotreba energie v rokoch 1995 až 2015 s korekciami zohľadňujúcimi HDP a počasie¹⁰

⁸ Výnimočne teplá zima v roku 2014 viedla v tomto roku k oveľa nižšej potrebe vykurovania. V rokoch 2015 a 2016 však boli zimné teploty viac v súlade s klimatickým priemerom, čím sa zvýšila potreba vykurovania a s ňou aj spotreba energie v sektore bývania a služieb.

⁹ Priemerná miera poklesu primárnej/konečnej spotreby energie v rokoch 2005 až 2015 je vyššia než miera lineárneho poklesu od roku 2005 po cieľovú hodnotu v roku 2020.

¹⁰ Korekčný faktor počasia sa vypočítal ako podiel počtu vykurovacích stupňodní v danom roku na priemernom počte vykurovacích stupňodní v období rokov 1990 až 2015. Tento korekčný faktor sa použil na spotrebu energie používanej na vykurovanie priestorov v sektore bývania.



Zdroj: Odyssee-Mure

2. POKROK V DOSAHOVANÍ CIEĽA EÚ V OBLASTI ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI NA ROK 2020

Konečná spotreba energie¹¹ v EÚ klesla o 9,1 % – z 1 192 Mtoe v roku 2005 na 1 084 Mtoe v roku 2015, čo je mierne pod úrovňou cieľa konečnej spotreby na rok 2020 predstavujúceho 1 086 Mtoe. Priemerný ročný pokles konečnej spotreby energie v období rokov 2005 až 2015 predstavoval 0,9 %, hoci klesajúci trend bol prerušený v roku 2015, keď konečná spotreba energie v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástla o 2,1 %.

Vyššia spotreba energie v roku 2015 bola pozorovaná najmä v sektore bývania (medziročný nárast +4 %), sektore služieb (+3,6 %) a sektore dopravy (+1,7 %). Nárast v sektoroch bývania a služieb bol spôsobený najmä mierne chladnejšou zimou v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ktorý bol výnimočne teplý. Počiatočné odhady EEA takisto ukazujú, že konečná spotreba energie v roku 2016 vzrástla o 2 % v porovnaní s rokom 2015, čo by sa možno tiež dalo pripísať chladnejšej zime a hospodárskemu rastu¹².

Doprava predstavovala v roku 2015 podiel 33 % na konečnej spotrebe energie; po nej nasleduje sektor bývania a priemysel (obe po 25 %), sektor služieb (14 %) a ostatné sektory (3 %).

Primárna spotreba energie¹³ v EÚ klesla o 10,6 % – z 1 713 Mtoe v roku 2005 na 1 531 Mtoe v roku 2015, čo je 3,2 % nad úrovňou cieľa na rok 2020 predstavujúceho 1 483 Mtoe. V rokoch 2005 až 2015 klesla v priemere o 1,1 % ročne, ale v roku 2015 vzrástla o 1,5 % v porovnaní s

¹¹ Konečná spotreba energie je energia dodaná do priemyslu, dopravy, domácností, služieb a poľnohospodárstva s výnimkou dodávok do sektora premeny energie a samotných energetických odvetví.

¹² Premennivosť počasia má takýto vplyv na potrebu energie preto, že domácnosti tvoria štvrtinu konečnej spotreby energie, pričom dve tretiny z nej využívajú na vykurovanie svojich domovov. To sa týka aj budov, ktoré sú vykurované v sektore služieb, ale v súčasnosti o nich nie sú k dispozícii žiadne oficiálne údaje.

¹³ Primárna spotreba energie je hrubá domáca spotreba s výnimkou spotreby na neenergetické účely.

predchádzajúcim rokom. Zástupné odhady EEA ukazujú medziročný nárast primárnej spotreby energie o 0,6 % v roku 2016.

3. NÁRODNÉ CIELE

Niektoré členské štáty vo svojich národných akčných plánoch energetickej efektívnosti (NEEAP) na rok 2017 oznámili, že ich indikatívne národné ciele v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 boli zrevidované s cieľom prispôsobiť ich najnovším národným politickým plánom alebo novším prognózam¹⁴. Dva členské štáty zrevidovali svoj cieľ konečnej spotreby smerom nahor a jeden členský štát smerom nadol¹⁵, pričom tri členské štáty zvýšili a dva znížili svoj indikatívny cieľ v oblasti primárnej spotreby energie na rok 2020¹⁶.

Pri pohľade na priemerné ročné zníženie potrebné na dosiahnutie indikatívnych cieľov dosiahlo 18 členských štátov v roku 2015 dobrý pokrok na splnenie svojich indikatívnych cieľov z hľadiska konečnej spotreby energie. Naopak Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Francúzsko, Nemecko, Maďarsko, Litva, Malta, Slovensko a Švédsko neznižovali svoju konečnú spotrebu energie každý rok takou rýchlosťou, aby zabezpečili dosiahnutie svojho cieľa na rok 2020. Päť členských štátov – Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Nemecko a Holandsko – nedosiahlo úspory v súvislosti s primárnou spotrebou energie do roku 2015 dostatočne rýchlo na to, aby dosiahli svoje ciele v roku 2020.

Celkovo bola konečná spotreba energie v 18 členských štátoch už v roku 2015 pod úrovňou ich indikatívneho cieľa v oblasti konečnej energie na rok 2020¹⁷. Podobne dosiahlo 19 členských štátov v roku 2015 úroveň primárnej spotreby energie alebo si ju udržalo (vzhľadom na nedávny nárast) pod úrovňou svojho indikatívneho cieľa v oblasti primárnej energie na rok 2020¹⁸. V dôsledku nedávnych revízií národných cieľov sa však pri primárnej spotrebe rozdiel medzi súčtom národných cieľov a cieľom EÚ zväčšil ešte viac. V prípade konečnej spotreby energie tvoria indikatívne národné ciele spolu 1 085 Mtoe, t. j. 1 Mtoe pod úrovňou cieľa EÚ, a v prípade primárnej spotreby energie tvoria 1 533 Mtoe, t. j. 50 Mtoe nad úrovňou cieľa EÚ.

4. TRENDY SPOTREBY ENERGIE A POSÚDENIE NÁRODNÝCH OPATRENÍ PODĽA SEKTOROV

Konečná spotreba energie klesla od roku 2005 vo všetkých členských štátoch okrem Litvy, Malty a Poľska. V porovnaní s rokom 2014 konečná spotreba energie v roku 2015 vzrástla vo všetkých členských štátoch okrem piatich, pričom najväčší pokles bol zaregistrovaný v Lotyšsku (-2,5 %), Estónsku (-1,8 %) a vo Fínsku (-1,3 %). Najvyšší nárast bol zaznamenaný v Maďarsku (+6,9 %), Grécku (+6,3 %) a Chorvátsku (+5,5 %). Poklesy a nárasty v týchto krajinách boli do veľkej miery spojené s poveternostnými podmienkami.

Primárna spotreba energie klesla od roku 2005 vo všetkých členských štátoch okrem Estónska a Poľska. V roku 2015 však primárna spotreba energie vo väčšine členských štátov vzrástla v porovnaní s predchádzajúcim rokom, pričom najväčší nárast bol zaznamenaný v Maďarsku (+5,9 %), Portugalsku (+4,9 %) a Írsku (+4,6 %). Najväčší medziročný pokles hlásila Malta (-14,9 %), po ktorej nasledovalo Estónsko (-6,3 %) a Švédsko (-5,5 %).

¹⁴ Toto posúdenie je vykonané na základe národných akčných plánov energetickej efektívnosti predložených Európskej komisii do 1. októbra 2017.

¹⁵ Malta a Španielsko smerom nahor a Chorvátsko smerom nadol.

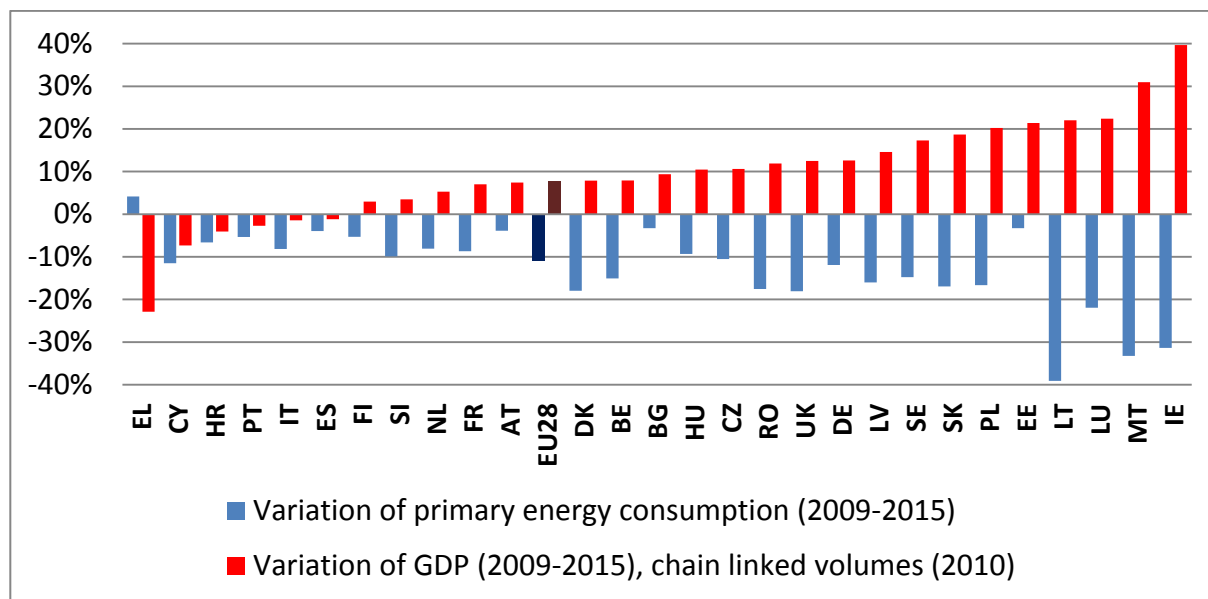
¹⁶ Česká republika, Malta a Španielsko smerom nahor a Chorvátsko a Dánsko smerom nadol.

¹⁷ S výnimkou Belgicka, Bulharska, Nemecka, Írska, Francúzska, Litvy, Maďarska, Rakúska, Slovenska, Švédska a Spojeného kráľovstva.

¹⁸ S výnimkou Belgicka, Bulharska, Cypru, Nemecka, Francúzska, Rakúska, Holandska, Švédska a Spojeného kráľovstva.

Pohľad na pokrízové roky (2009 – 2015) poskytuje prehľad novšieho vývoja počas oživenia hospodárstva.

Obrázok 2: HDP a primárna spotreba energie, 2009 – 2015



Zdroj: Eurostat

V tomto období primárna spotreba energie klesla vo všetkých členských štátoch okrem Grécka (ktoré bolo stále zasiahnuté hospodárskym poklesom) napriek rastúcemu HDP v 22 členských štátoch. Tento trend ukazuje, že oživenie sa dosiahlo bez zvýšenia dopytu po energii, dokonca aj v krajinách s rýchlo rastúcim hospodárstvom. Je však takisto jasné, že tomu tak bolo pravdepodobne v dôsledku zlepšenia energetickej efektívnosti.

Podrobnejšia analýza rôznych faktorov stojacich za zmenami v spotrebe energie je možná vďaka rozkladovej analýze vykonanej Spoločným výskumným centrom¹⁹ a projektu Odyssee-Mure²⁰. Rozklad pomáha pripísať váhu viacerým faktorom s vplyvom na trendy v spotrebe energie, ktoré sa diferencujú podľa sektorov konečnej spotreby a sektora výroby a premeny energie.

Z hľadiska primárnej energie sa analýza JRC zaoberala relatívnym príspevkom účinku hospodárskej činnosti²¹, účinku premeny²² a účinku energetickej náročnosti²³ k celkovému poklesu v trendoch primárnej spotreby energie v rokoch 2005 až 2015. Trendy v konečnej spotrebe energie boli rozložené do činnosti, štrukturálnej náročnosti²⁴ a účinkov počasia²⁵.

¹⁹ JRC, už citované.

²⁰ <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/decomposition.html>

²¹ Predstavuje zmenu v spotrebe energie v dôsledku zmien v hospodárskej činnosti (napr. HDP, hrubá pridaná hodnota).

²² Vyjadruje ho pomer medzi primárnou spotrebou energie a konečnou spotrebou energie a predstavuje efektívnosť systému premeny energie.

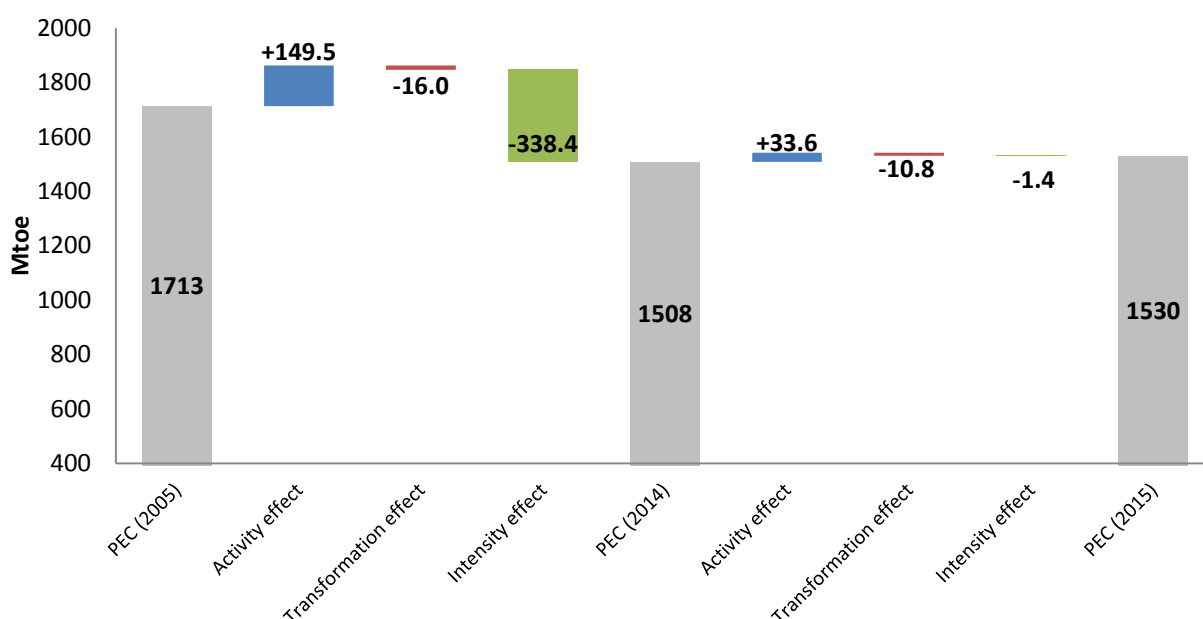
²³ Vyjadruje ho pomer medzi primárnou alebo konečnou spotrebou energie a HDP. Predstavuje zmeny v celkovej spotrebe energie v dôsledku technického pokroku, zlepšenia efektívnosti, politiky a ďalších účinkov.

²⁴ Vyjadruje ho relatívny podiel hospodárskej činnosti v jednotlivých sektoroch a predstavuje zmeny v spotrebe energie v dôsledku zmeny v relatívnom význame sektorov s rôznou energetickou náročnosťou.

Výsledky ukazujú, že účinok činnosti viedol k nárastu primárnej spotreby energie o 183,1 Mtoe. Vykompenzovalo ho však takmer dvojnásobné zníženie (-339,8 Mtoe) spôsobené výrazným zlepšením v oblasti energetickej náročnosti (pozri obrázok 3). Na druhej strane bol nárast celkovej efektívnosti systému premeny v EÚ 28 malý (-26,8 Mtoe).

Pri pohľade na najnovší vývoj v rokoch 2014 až 2015 primárna spotreba energie vzrástla prvýkrát po 5 po sebe nasledujúcich rokoch poklesu spotreby energie. Nárast primárnej spotreby energie o 21,4 Mtoe v rokoch 2014 až 2015 sa z veľkej časti pripisuje silnému účinku činnosti (+33,6 Mtoe), ktorý bol iba sčasti vykompenzovaný zlepšením efektívnosti premeny (-10,8 Mtoe) a nižšou energetickou náročnosťou (-1,4 Mtoe).

Obrázok 3: Rozloženie zmien v primárnej spotrebe energie (Mtoe) v EÚ 28 v rokoch 2005 až 2015 s použitím aditívneho prístupu Divisiovho indexu založeného na logaritmickom priemere (Logarithmic Mean Divisia Index – LMDI)

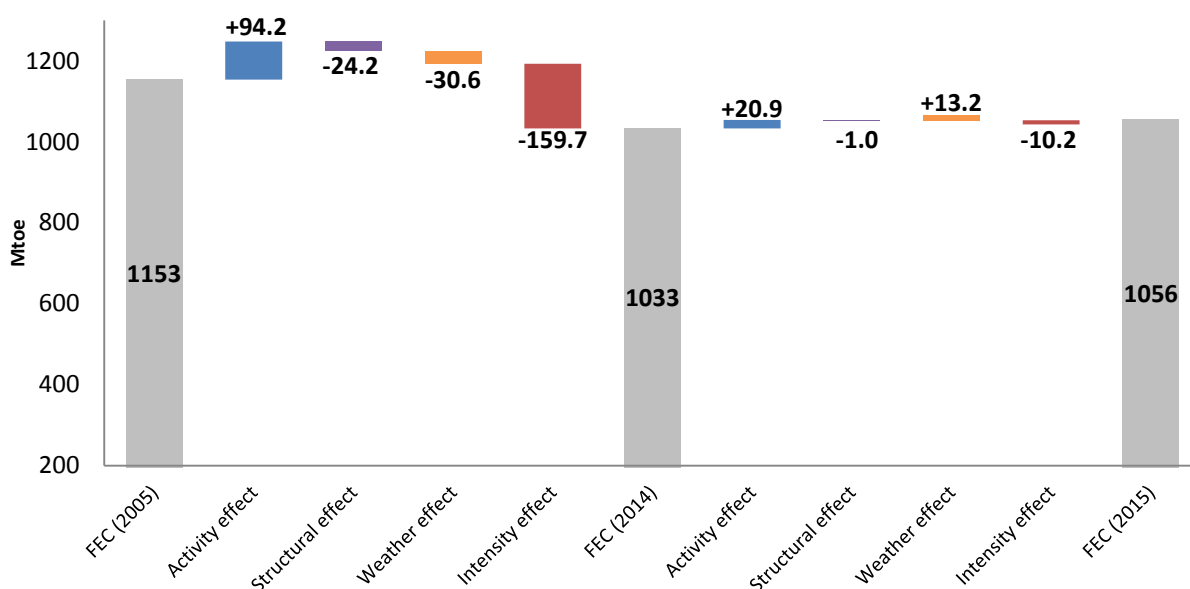


Zdroj: JRC

Pokles konečnej spotreby energie bol podporovaný najmä poklesom v priemysle (-16 % v roku 2015 v porovnaní s rokom 2005) a v sektore bývania (-11 %) a v menšej miere poklesom v spotrebe energie v doprave (-3 %). Naopak, sektor služieb zvýšil svoju spotrebu energie (+2 %).

Obrázok 4: Rozčlenenie zmien v konečnej spotrebe energie (Mtoe) EÚ 28 v rokoch 2005 až 2015 s použitím aditívneho prístupu Divisiovho indexu založeného na logaritmickom priemere (Logarithmic Mean Divisia Index – LMDI)

²⁵ Zachytáva zmeny v spotrebe energie v dôsledku zmien počasia a vzťahuje sa na sektory, kde je vykurovanie významné v konečnej spotrebe (napr. sektor bývania).



Zdroj: JRC

Analýza JRC ukazuje, že tak ako v prípade primárnej energie, pokles konečnej spotreby energie v rokoch 2005 až 2015 bol spôsobený zlepšením konečnej energetickej náročnosti (-169,9 Mtoe), ktoré vykompenzovalo zvýšenie spotreby energie v dôsledku rastu hospodárstva (+115,1 Mtoe). Štrukturálny posun smerom k energeticky efektívnejším sektorom znamenal pokles konečnej spotreby energie o -25,2 Mtoe, zatiaľ čo teplejšie zimy viedli k poklesu spotreby energie o -17,4 Mtoe. To viedlo k zníženiu konečnej spotreby energie v celej EÚ z 1 153 Mtoe na 1 056 Mtoe²⁶ v rokoch 2005 až 2015 (pozri obrázok 4).

V rokoch 2014 až 2015 bol v celej EÚ zaznamenaný mierny nárast celkovej konečnej spotreby energie o +23 Mtoe. Zníženie náročnosti (-10,2 Mtoe) a malý štrukturálny posun (-1,0 Mtoe) neboli v tomto krátkom období dostatočné na vykompenzovanie nárastu v dôsledku hospodárskeho rastu (účinnosť: +20,9 Mtoe) a chladnejšieho počasia²⁷ (+13,2 Mtoe).

Pri pohľade na vývoj na úrovni členských štátov v rokoch 2005 až 2015 analýza JRC ukazuje, že s výnimkou Grécka, Talianska a Portugalska hospodárska činnosť zvýšila primárnu spotrebu energie. Účinok premeny mal v jednotlivých členských štátoch rôznorodejší vplyv, pričom 10 krajín zaznamenalo pokles efektívnosti premeny, čo zvýšilo spotrebu energie (Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Lotyšsko, Holandsko a Portugalsko). V súvislosti s primárnou energetickou náročnosťou väčšina krajín dosiahla značné zlepšenie a len na Malte spotreba energie stúpala v dôsledku vyššej energetickej náročnosti hospodárstva. Štrukturálny posun smerom k menej energeticky náročným odvetviám, ktorý sa zohľadňuje v komerčnom sektore²⁸, prispel k nižšej konečnej spotrebe energie vo všetkých krajinách okrem Rakúska, Bulharska, Českej republiky, Litvy, Lotyšska, Poľska a Slovenska. Na druhej strane, Írsko, Cyprus a Spojené kráľovstvo boli jedinými krajinami, ktoré zaznamenali nárast v konečnej spotrebe energie v dôsledku faktorov počasia (tie zohľadnilo JRC len pre sektor bývania). Vo všetkých ostatných krajinách prispeli teplejšie zimy k poklesu spotreby energie.

²⁶ Rozdiel medzi rozkladovými údajmi JRC a oficiálnymi údajmi Eurostatu citovanými v správe je spôsobený rozdielnymi zdrojmi údajov použitými pre dopravu (Odyssee) a odlišným dátumom extrakcie údajov (január 2017).

²⁷ V roku 2015 bolo 2 904 vykurovacích stupňodní v porovnaní s 2 809 vykurovacími stupňodňami v roku 2014 a v priemere 3 133 vykurovacími stupňodňami v referenčnom období 1990 až 2015 (zdroj: Eurostat, JRC).

²⁸ Komerčný sektor zahŕňa priemysel, služby a poľnohospodárstvo.

Analýza Odyssee-Mure predstavuje pre obdobie 2005 až 2015 podobné trendy. Potvrdzuje, že úspory energie hrali v tomto období významnú rolu pri kompenzovaní nárastu spotreby v dôsledku účinku činnosti, demografie a životného štýlu. Význam rôznych faktorov a ich rozsah však nie sú rovnaké v dôsledku rozdielov v metodike a použitých vstupných údajoch. Nižšia primárna spotreba energie vychádzala najmä z poklesu konečnej spotreby energie (-109 Mtoe), ale úloha zlepšenia efektívnosti a zmeny v palivovom mixe pri výrobe elektrickej energie boli tiež dosť významné (-61 Mtoe). Pri pohľade na konečnú spotrebu energie účinok činnosti viedol k nárastu o 39 Mtoe, zatiaľ čo demografia priniesla ďalších 26 Mtoe a životný štýl ďalších 25 Mtoe konečnej spotreby energie. Tento nárast bol vykompenzovaný oveľa vyššími úsporami energie v rokoch 2005 až 2015 (-161 Mtoe), zatiaľ čo štrukturálna zmena viedla k ďalšiemu zníženiu o 10 Mtoe a počasie k ďalšiemu zníženiu o 18 Mtoe.

4.1. Priemyselný sektor

Konečná spotreba energie v priemysle EÚ sa v absolútnom vyjadrení znížila z 328 Mtoe v roku 2005 na 275 Mtoe v roku 2015 (-16 %). Priemysel však zvýšil svoju spotrebu energie počas tohto obdobia v Rakúsku (+4 %), Belgicku (+2 %), Nemecku (+3 %), Lotyšsku (+13 %), Maďarsku (+25 %) a na Malte (+10 %). V porovnaní s predchádzajúcim rokom konečná spotreba energie v priemysle v roku 2015 mierne vzrástla (o 1 Mtoe, t. j. 0,3 %), pričom 13 členských štátov zaznamenalo pokles. Ku krajinám s najvyšším nárastom patrilo Írsko (+8 %), Maďarsko (7 %) a Francúzsko (5 %).

Rozkladová analýza Spoločného výskumného centra ukazuje celkový pozitívny účinok činnosti, ktorý zvýšil konečnú spotrebu energie v priemysle v EÚ v rokoch 2005 až 2015 (napriek prudkému poklesu dopytu po energii v dôsledku nízkej hospodárskej činnosti pozorovanej v rokoch 2008 až 2009). Zníženie energetickej náročnosti však viac než vykompenzovalo účinok činnosti a podstatne znížilo spotrebu energie v priemysle. Posun k energeticky menej náročným sektorom tiež prispel k tomuto poklesu, ale vo všeobecnosti hral v EÚ menej významnú úlohu. Naopak, analýza Odyssee-Mure ukazuje, že účinok činnosti bol záporný, čo viedlo v rokoch 2005 až 2015 k zníženiu spotreby energie v priemysle v EÚ o 6 Mtoe. Úspory energie boli stále dominantným faktorom stojacim za celkovým poklesom spotreby energie (-42 Mtoe), sprevádzané štrukturálnym posunom, ktorý prispel k zníženiu o 8 Mtoe. Pozitívne boli len „ostatné“ účinky, ktoré sú hlavne výsledkom neefektívnych operácií v priemysle a zvýšili spotrebu o 2 Mtoe.

Z hľadiska energetickej náročnosti²⁹ takmer všetky členské štáty dokázali v rokoch 2005 až 2015 zlepšiť hospodárnosť svojho priemyslu, čo viedlo k celkovému zníženiu energetickej náročnosti v EÚ o 19 %. Len Grécko (+26 %), Maďarsko (+19 %), Lotyšsko (+14 %) a Cyprus (+11 %) zvýšili konečnú spotrebu energie svojho priemyselného sektora v pomere k hrubej pridanej hodnote. Na druhej strane, najväčšie zlepšenie bolo zaznamenané v Írsku, Rumunsku a Bulharsku, kde sa energetická náročnosť priemyslu znížila o polovicu. Pri pohľade na vývoj v porovnaní s rokom 2014 zvýšenie energetickej náročnosti priemyslu v roku 2015 zaznamenalo len Francúzsko a Švédsko, zatiaľ čo všetky ostatné členské štáty sa naďalej zlepšovali.

4.2. Sektor bývania

Konečná spotreba energie v sektore bývania klesla o 11 % – z 309 Mtoe v roku 2005 na 275 Mtoe v roku 2015. Výrazne k tomu prispelo zlepšenie efektívnosti (-67 Mtoe), ktoré bolo výsledkom väčšej energetickej účinnosti domácných spotrebičov a zlepšenia energetickej hospodárnosti fondu budov po postupnom vykonávaní smernice o energetickej hospodárnosti

²⁹ Spotreba energie vo vzťahu k hrubej pridanej hodnote.

budov³⁰ a minimálnych normách týkajúcich sa ekodizajnu³¹. Teplejšie zimy však v tomto období takisto znížili potrebu vykurovania a čiastočne vykompenzovali pozitívny účinok činnosti v dôsledku zvýšenia vykurovanej podlahovej plochy a hrubého disponibilného príjmu.

V období 2014 až 2015 hlásilo 21 členských štátov zvýšenie konečnej spotreby energie v sektore bývania. Rok 2014 bol nezvyčajne teplý, čo viedlo k nižšiemu dopytu po vykurovaní, takže zvýšenie spotreby energie za vykurovanie v roku 2015, ktorý bol chladnejší, nebolo prekvapujúce. V analýze Odyssee-Mure sa však uvádza, že zatiaľ čo počasie³² prinieslo zvýšenie spotreby energie o 5 Mtoe, nárast počtu a priemernej veľkosti obydli a vyšší počet spotrebičov prispel k ďalším 4 Mtoe. Tento nárast bol vykompenzovaný úsporami energie (-8 Mtoe) v roku 2015, ale ostatné účinky (najmä zmeny v správaní, napr. prechod na väčšie domáce spotrebiče a vyššia úroveň komfortu) zvýšili konečnú spotrebu energie o ďalších 10 Mtoe.

Náročnosť sektora bývania z hľadiska spotreby energie na obyvateľstvo klesla v EÚ v období 2005 až 2015 približne o 9 % (a o 1 % v roku 2015 v porovnaní s rokom 2014). Situácia sa však v jednotlivých členských štátoch podstatne líšila: v 11 krajinách sa výsledky zhoršili, pričom najväčšie zvýšenie bolo zaznamenané v Bulharsku (+19 %), Litve (+10 %) a Rumunsku (+6 %), čo odrážalo účinok dobiehania v týchto krajinách. Naopak, najlepšie výsledky dosiahli Spojené kráľovstvo (-25 %), Belgicko a Írsko (-23 %).

4.3. Sektor služieb

Sektor služieb bol jediným sektorom so zvýšením spotreby energie od roku 2005 do roku 2015, aj keď len malým (+3,1 Mtoe, t. j. 2 %). Podľa rozkladovej analýzy JRC to bolo z veľkej časti dôsledkom zvýšenia hrubej pridanej hodnoty v službách, čo viedlo k zvýšeniu spotreby energie o +20,4 Mtoe. Tento účinok činnosti bol do veľkej miery vykompenzovaný znížením energetickej náročnosti.

Analýza Odyssee-Mure poskytuje podrobnejší rozpis pre sektor služieb. Hoci pozitívny účinok činnosti mal podobný rozsah (+20 Mtoe), bol oslabený účinkom teplejšieho počasia (-5 Mtoe), úsporami energie (-6 Mtoe), zlepšením produktivity (-3 Mtoe) a ostatnými účinkami (-3 Mtoe). V porovnaní s rokom 2014 spotreba energie v službách v roku 2015 vzrástla o 3,6 % v dôsledku pozitívneho účinku činnosti, klímy a produktivity.

Konečná energetická náročnosť v službách sa v období 2005 až 2015 zlepšila o 10 %. Najväčšie zlepšenie bolo zaznamenané v Írsku, Maďarsku, na Slovensku, v Rakúsku a vo Švédsku. V porovnaní s rokom 2014 sa energetická náročnosť pre EÚ v roku 2015 zvýšila o 2 %, čo môže súvisieť aj s vyšším počtom vykurovacích stupňovní, keďže vykurovanie priestorov predstavuje takmer polovicu spotreby energie v sektore služieb.

4.4. Sektor dopravy

Konečná spotreba energie v doprave³³ sa v EÚ znížila o 3 % – z 369 Mtoe v roku 2005 na 359 Mtoe v roku 2015. V roku 2015 sa v 15 členských štátoch spotreba energie v tomto sektore v

³⁰ Smernica 2010/31/EÚ.

³¹ Pre všetky sektory vo všeobecnosti podľa nezmeneného scenára s opatreniami k 1. januáru 2016 sa očakáva, že opatrenia v oblasti ekodizajnu a energetického označovania prinesú 165 Mtoe v úsporách primárnej energie v roku 2020 [pozri Európska komisia (2016), Ecodesign Impact Accounting. Status Report 2016 (Vyčíslenie vplyvu ekodizajnu. Situačná správa za rok 2016)].

³² Analýza Odyssee-Mure tiež poskytuje odhady vplyvu stupňovní chladenia, ktoré hrajú čoraz dôležitejšiu úlohu, najmä v potrebe elektrickej energie počas leta v južných krajinách.

³³ Vrátane potrubnej prepravy, čo nezodpovedá prístupu prijatému v dokumente COM(2015) 574 final, keďže ciele energetickej efektívnosti na rok 2020 potrubnú prepravu nevylučujú.

porovnaní s úrovňou z roku 2005 zvýšila³⁴. Spotreba vzrástla výrazne (od roku 2005 o viac ako 20 %) na Malte, v Poľsku, Rumunsku, Litve a Slovinsku. Naopak, v Grécku klesla o 20 % a v Španielsku o 16 %.

Konečná spotreba energie EÚ v doprave v rokoch 2014 až 2015 vzrástla takmer o 2 %, pričom nárast hlásili všetky členské štáty okrem štyroch³⁵. To zvyšuje trend z predchádzajúcich rokov, keďže v roku 2014 bol vzostupný trend pozorovaný v 20 členských štátoch a v roku 2013 v 11 členských štátoch. Najväčšie zvýšenie zaznamenalo Bulharsko (10 %), Maďarsko (8 %), Litva a Poľsko (5 %). Hlavnými dôvodmi tohto zvýšenia bol nárast činnosti v cestnej doprave v roku 2015, a to v osobnej (o 2,2 % v osobokilometroch) aj nákladnej doprave (o 2,8 % v tonokilometroch), ďalšie znižovanie cien ropných produktov, ako aj nárast v leteckej doprave. Význam účinku činnosti na zvýšenie spotreby energie je viditeľný aj v analýze Odyssee-Mure: tento faktor³⁶ prispel v roku 2015 k zvýšeniu o 9 Mtoe, zatiaľ čo úspory energie znížili spotrebu o 2 Mtoe a vplyv modálneho posunu bol marginálny.

4.5. Sektor výroby elektriny a tepla

Pomer výstupu/vstupu pri výrobe elektriny v tepelných elektrárnach³⁷ sa v EÚ od roku 2005 zlepšil len málo (+1,4 %). V roku 2015 sa v porovnaní s rokom 2005 zvýšil v 18 členských štátoch a v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zvýšil v 20 členských štátoch. Dôvody môžu byť rôzne vrátane prechodu na efektívnejšie palivá.

Podľa analýzy Odyssee-Mure bolo zníženie primárnej spotreby energie v priebehu posledného desaťročia v skutočnosti spôsobené zmenou v palivovom mixe a v sektore elektriny a v menšej miere zlepšením efektívnosti vo výrobe³⁸. Neustály rast podielu obnoviteľných zdrojov energie nahrádzajúcich tepelné elektrárne je hlavným dôvodom pozitívneho vplyvu tejto štrukturálnej zmeny. Zmena pozorovaná v roku 2015 oproti roku 2014 však môže byť pripísaná skôr zvýšeniu efektívnosti tepelných elektrární než celkovej zmene v palivovom mixe.

Výroba tepla zo zariadení kombinovanej výroby elektriny a tepla (KVET) vzrástla v roku 2015 oproti roku 2014 v 13 členských štátoch, pričom najväčšie zvýšenie bolo zaznamenané vo Francúzsku, na Cypre, v Írsku a Grécku³⁹. V prípade niektorých členských štátov by to mohol byť výsledok chladnejšej zimy v roku 2015. Výroba tepla zo zariadení KVET v rokoch 2005 až 2015 v EÚ však vo všeobecnosti klesla o viac ako 10 %.

4.6. Stav transpozície smernice o energetickej efektívnosti a národné akčné plány energetickej efektívnosti na roky 2017 až 2020

Smernica o energetickej efektívnosti je teraz plne transponovaná vo všetkých členských štátoch, hoci stále existujú omeškania vo vykonávaní niektorých opatrení alebo sú opatrenia predmetom

³⁴ K porovnávaniu členských štátov treba pristupovať opatrne, pretože konečná spotreba energie je založená na predaných palivách, a nie na palivách spotrebovaných na území danej krajiny. Do problematiky preto vstupujú aj iné faktory než energetická efektívnosť, napríklad to, do akej miery je daný členský štát „tranzitnou krajinou“ pre cestnú dopravu alebo leteckým uzlom.

³⁵ Nemecko, Taliansko, Luxembursko a Slovinsko.

³⁶ Účinok činnosti zaznamenáva zmeny v toku cestujúcich (vrátane leteckej prepravy) a v toku tovaru.

³⁷ Tento ukazovateľ meria pomer transformačného výstupu výroby elektriny v tepelných elektrárnach a palivového vstupu.

³⁸ Spotreba energie v sektore elektriny klesla z 378 Mtoe v roku 2005 na 317 Mtoe v roku 2015 a zmena v palivovom mixe predstavovala zníženie o 54 Mtoe.

³⁹ Údaje o KVET nahlásené Eurostatu podľa článku 24 ods. 6 smernice o energetickej efektívnosti: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data>. V dôsledku niektorých chýbajúcich údajov nie je možné analyzovať vývoj vo všetkých členských štátoch.

kontrol na zaistenie ich súladu. Komisia preto uzavrela všetky konania o nesplnení povinnosti za chýbajúce alebo čiastočné oznámenie.

Komisia teraz monitoruje vykonávanie smernice o energetickej efektívnosti. V roku 2017 začala dialóg s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby boli všetky povinnosti a požiadavky smernice o energetickej efektívnosti náležite zohľadnené vo vnútroštátnych právnych predpisoch a politike. Takisto kontroluje, či si členské štáty plnia povinnosť predkladať správy, ako sa stanovuje v smernici. Členské štáty mali do 30. apríla 2017 oznámiť Komisii svoju výročnú správu, nové národné akčné plány energetickej efektívnosti a aktualizovanú dlhodobú stratégiu v oblasti obnovy budov. K 31. októbru 2017 nepredložilo 10 členských štátov aspoň jednu z týchto správ⁴⁰.

Podľa článku 7 členské štáty podali správu o svojich úsporách za rok 2015, ktoré v celej EÚ dosiahli súhrnne 28,5 Mtoe. To je celkovo o 15 % viac ako odhadované množstvo úspor za rok 2015 predpokladajúc lineárne plnenie požiadaviek týkajúcich sa úspor do konca roka 2020.

Povinné schémy energetickej efektívnosti boli zavedené v 15 členských štátoch a sú zodpovedné za najvyšší podiel úspor energie (35 %). Hoci je väčšina politických opatrení zameraná na sektor budov, cieľom opatrení sú aj iné sektory konečnej spotreby (napr. doprava, priemysel).

Na úrovni členských štátov sa pokrok v dosahovaní odhadovaných úspor na rok 2015 značne líši (pozri tabuľku 3):

- 15 členských štátov dosiahlo viac úspor ako potrebné ročné množstvo (Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Malta, Holandsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo),
- 5 členských štátov (Maďarsko, Taliansko, Litva, Poľsko a Španielsko) sa priblížilo k dosiahnutiu potrebného množstva,
- 8 členských štátov dosiahlo oveľa menej ako potrebné množstvo (Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Česká republika, Grécko, Lotyšsko, Luxembursko a Portugalsko).

Hoci je EÚ ako celok všeobecne na správnej ceste k dosiahnutiu požadovaných kumulatívnych úspor energie do roku 2020, v nadchádzajúcich rokoch bude potrebné väčšie úsilie zo strany tých členských štátov, ktoré hlásili úspory nižšie ako potrebné množstvo na rok 2015.

5. ZÁVER

Najnovšie údaje ukazujú, že klesajúci trend v spotrebe energie mohli zvrátiť faktory počasia a hospodárskeho rastu. Napriek podstatnému zníženiu v minulosti, ktoré priblížilo spotrebu energie bližšie k cieľom na rok 2020, nárast v roku 2015 a potenciálne aj v roku 2016 ukazuje, že dosiahnutie cieľov si môže vyžadovať ďalšie úsilie. Hoci boli zimy v rokoch 2015 a 2016 oproti roku 2014 chladnejšie, čo zvýšilo dopyt po vykurovaní priestorov, stále boli miernejšie než klimatický priemer. Hospodársky rast má stále pozitívny vplyv na dopyt po energii a hoci úsilie v oblasti energetickej efektívnosti vo veľkej miere kompenzuje účinok činnosti, môže byť potrebné väčšie úsilie na zabránenie ďalšiemu rastu spotreby energie.

Treba poznamenať, že hospodársky rast nebol nevyhnutne sprevádzaný vyššou spotrebou energie a viaceré krajiny s vyšším rastom HDP v rokoch 2005 až 2015 dokázali udržať svoju spotrebu energie pod kontrolou. Z hľadiska energetickej efektívnosti dokonca hospodárili lepšie než krajiny s nižším rastom HDP. Patrí k nim Slovensko, Malta, Luxembursko, Rumunsko,

⁴⁰ Správy oznámené členskými štátmi boli uverejnené na adrese: <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-directive/national-energy-efficiency-action-plans>.

Litva (členské štáty s rastom HDP na úrovni viac ako 20 % a znížením primárnej spotreby energie o viac ako 10 % v rokoch 2005 až 2015).

Tieto zistenia sú podporené následnými štúdiami, ktoré ukazujú, že je ekonomicky výhodné vykonávať opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti. Štúdia Makroekonomické a iné prínosy energetickej efektívnosti⁴¹ ukazuje, že vyššie úrovne efektívnosti sú spojené s makroekonomickými vplyvmi, ktoré sú pozitívne pre HDP aj pre zamestnanosť. Energetická efektívnosť okrem toho pomáha znížiť dovoz fosílnych palív, čo posilňuje obchodnú bilanciu EÚ a takisto zvyšuje energetickú bezpečnosť členských štátov, ktoré sú odkázané na vysoko koncentrovaný zdroj dodávok plynu. Závazný 30 % cieľ v oblasti energetickej efektívnosti navrhnutý Komisiou zlepši energetickú bezpečnosť znížením dovozu fosílnych palív do roku 2030 o 12 %, čo zodpovedá úsporám z dovozu vo výške 70 miliárd EUR.

Dve odlišné metodiky rozkladu analyzované v tejto správe potvrdzujú, že energetická efektívnosť bola kľúčovou hnacou silou znižovania energetickej náročnosti v jednotlivých sektoroch. To z veľkej časti neutralizovalo alebo dokonca prekonallo nárast dopytu po energii v dôsledku hospodárskej činnosti, vyšších štandardov komfortu pri kúrení a chladení a zmien v správaní a životnom štýle. Konkurencieschopnosť priemyslu a služieb EÚ sa zlepšila vďaka zníženiu energetickej náročnosti v takmer všetkých krajinách EÚ. Energetická efektívnosť môže v skutočnosti v priemysle priniesť viac než len nižšie účty za energiu a zahŕňa širšie dlhodobé prínosy⁴².

Na zvýšenie úsilia je nevyhnutné, aby sa politiky a opatrenia navrhnuté v národných akčných plánoch energetickej efektívnosti na rok 2017 vykonávali účinne. Článok 7 smernice o energetickej efektívnosti je kľúčovým opatrením v oblasti úspor energie a prispieva k cieľu EÚ v oblasti energetickej efektívnosti. Úspory hlásené za rok 2015 (28,5 Mtoe v súhrnnom vyjadrení) ukazujú dobrý pokrok vo vykonávaní článku 7 v celej EÚ. Tento pokrok sa však v jednotlivých členských štátoch líši – niektoré krajiny zaviedli ambiciózne opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, ktoré prinášajú počas prvých pár rokov obdobia záväzku značné úspory, zatiaľ čo niekoľko členských štátov bude musieť zvýšiť svoje úsilie, ak chce splniť svoje požiadavky týkajúce sa úspor do konca roka 2020.

Politiky EÚ a vnútroštátne politiky by mali využiť veľký potenciál úspor nákladov na energiu, ktorý predstavuje fond budov, a urýchliť digitalizáciu v sektore energetiky. Odhaduje sa, že trh obnovy budov bude mať v roku 2030 hodnotu 80 až 120 miliárd EUR. Na ešte väčšiu mobilizáciu súkromného financovania energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov sú v rámci iniciatívy Inteligentné financovanie inteligentných budov⁴³ navrhnuté konkrétne opatrenia na i) účinnejšie využívanie verejných finančných prostriedkov, ii) agregáciu projektov a podporu ich vývoja a iii) zmenu vnímania rizík zo strany finančníkov a investorov.

Opatrenia v oblasti energetickej hospodárnosti budov by mohli takisto hrať dôležitú úlohu pri znižovaní energetickej chudoby. Odhaduje sa, že v závislosti od konkrétnych opatrení prijatých členskými štátmi by sa mohlo z energetickej chudoby potenciálne vymaniť 1,5 milióna až 8 miliónov domácností.

Okrem toho je vo väčšine členských štátov potrebné ďalšie zlepšenie v sektore dopravy. Vzhľadom na tieto skutočnosti má revízia právnych predpisov v oblasti CO₂ z ľahkých vozidiel po roku 2020 spolu s lepším systémom monitorovania kľúčový význam, keďže zníženie emisií CO₂ a spotreby energie v doprave je úzko spojené s palivovou efektívnosťou. Budú potrebné

⁴¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/final_report_v4_final.pdf

⁴² Patrí k nim zlepšenie komfortu pracovníkov, kvality výrobkov, celkovej flexibility a produktivity, ako aj zníženie nákladov na údržbu, rizika, času výroby a odpadu. [pozri IEA (2017), Energetická efektívnosť 2017].

⁴³ COM(2016) 860 final.

d'alšie opatrenia na presadzovanie efektívnejšieho využívania dopravy – napríklad revízia smernice o kombinovanej doprave, prechod na kolektívne spôsoby dopravy a prechod na vozidlá s nulovými alebo nízkymi emisiami podporovaný najmä elektrickou mobilitou.

Okrem toho by sa navrhovaným nariadením o riadení energetickej únie⁴⁴ mala zlepšiť koordinácia úsilia o energetickú efektívnosť a toto úsilie by sa malo zasadiť do širšieho kontextu ostatných cieľov energetickej politiky. To pomôže Komisii a členským štátom stanoviť svoj príspevok a v prípade potreby prijať správne nápravné opatrenia.

Komisia bude naďalej pozorne monitorovať pokrok členských štátov pri plnení ich indikatívnych národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 a pri vykonávaní smernice o energetickej efektívnosti.

Komisia takisto vyzýva Európsky parlament a Radu, aby vyjadrili svoje názory na toto posúdenie.

⁴⁴ COM(2016) 759 final.

Tabuľka 1: Prehľad ukazovateľov

ČS	Trend na dosiahnutie cieľa na rok 2020		Krátkodobý trend		Celé hospodárstvo	Priemysel	Bývanie	
	Trend PSE 2005 – 2015 v porovnaní s trendom PSE 2005 – 2020 na dosiahnutie cieľa na rok 2020	Trend KSE 2005 – 2015 v porovnaní s trendom KSE 2005 – 2020 na dosiahnutie cieľa na rok 2020	Zmena PSE 2015 oproti PSE 2014 [v %]	Zmena KSE 2015 oproti KSE 2014 [v %]	Priemerná ročná zmena energetickej náročnosti PSE v období 2005 – 2015 [v %]	Priemerná zmena energetickej náročnosti KSE v priemysle v období 2005 – 2015 [v %]	Priemerná ročná zmena KSE v sektore bývania na obyvateľa s klimatickými korekciami v období 2005 – 2015 [v %]	Priemerná ročná zmena KSE v sektore bývania na m2 s klimatickými korekciami v období 2005 – 2014 [v %]
EU28	+	+	1.5%	2.1%	-2.0%	-2.0%	-0.4%	-2.3%
BE	+	-	1.2%	4.6%	-2.2%	-1.1%	-2.3%	-3.1%
BG	-	-	3.9%	5.5%	-2.9%	-5.7%	2.4%	-2.6%
CZ	+	+	1.6%	2.4%	-2.5%	-4.9%	1.2%	-1.0%
DK	+	+	-0.2%	3.2%	-2.1%	-2.3%	-0.2%	-2.1%
DE	-	-	0.6%	1.6%	-2.1%	-1.3%	-0.6%	-2.3%
EE	-	+	-6.3%	-1.8%	0.1%	-4.6%	1.6%	-0.5%
IE	+	+	4.6%	4.2%	-3.7%	-4.9%	-3.1%	-4.3%
EL	+	+	0.4%	6.3%	-0.2%	2.9%	-1.1%	-3.8%
ES	+	+	4.0%	1.6%	-1.8%	-2.3%	1.9%	-1.2%
FR	-	-	2.0%	2.7%	-1.7%	-1.1%	-0.6%	-1.7%
HR	+	+	4.4%	5.5%	-1.2%	-2.0%	0.6%	-3.1%
IT	+	+	4.0%	2.7%	-1.4%	-2.7%	0.9%	-0.7%
CY	+	+	2.0%	2.7%	-1.2%	1.8%	0.7%	-4.5%
LV	+	+	-2.1%	-2.5%	-1.8%	2.1%	-0.2%	-3.6%
LT	+	-	1.9%	-0.5%	-5.1%	-2.6%	2.0%	-1.2%
LU	+	+	-1.0%	-0.3%	-4.0%	-1.0%	-1.6%	-1.5%
HU	+	-	5.9%	6.9%	-1.6%	2.1%	1.1%	-4.6%
MT	+	-	-14.9%	5.1%	-5.3%	na	7.6%	-2.7%
NL	-	+	3.8%	2.5%	-1.6%	-1.6%	-1.3%	-2.6%
AT	+	-	2.9%	2.3%	-1.4%	-0.3%	0.8%	-1.5%
PL	+	+	0.9%	1.1%	-3.4%	-5.1%	1.2%	-1.3%
PT	+	+	4.9%	1.7%	-1.2%	-0.9%	0.7%	-4.6%
RO	+	+	2.1%	0.8%	-4.1%	-6.3%	1.6%	-1.7%
SI	+	+	-0.9%	2.2%	-1.8%	-3.3%	0.9%	-1.0%
SK	+	-	0.8%	0.9%	-4.7%	-5.4%	-0.9%	-1.9%
FI	+	+	-4.8%	-1.3%	-0.7%	0.0%	-0.1%	-1.1%
SE	+	-	-5.5%	1.8%	-2.8%	-1.5%	-0.4%	-1.3%
UK	+	+	0.0%	1.3%	-3.0%	-2.3%	-2.9%	-3.8%
Source and extraction date	Eurostat 06/2017	Eurostat 06/2017	Eurostat 06/2017	Eurostat 06/2017	Eurostat 06/2017	Eurostat 09/2017	Eurostat 06/2017	Odyssey 07/2017

* Symbol „+“ sa používa tam, kde členské štáty znížili v rokoch 2005 až 2015 svoju primárnu a konečnú spotrebu energie rýchlejšie, než je tempo zníženia, ktoré by bolo v období rokov 2005 až 2020 potrebné na splnenie ich cieľov v oblasti primárnej energetickej spotreby a konečnej spotreby energie do roku 2020. Symbol „-“ sa použil v ostatných prípadoch. KSE – konečná spotreba energie, PSE – primárna energetická spotreba.

Tabuľka 2: Prehľad ukazovateľov

ČŠ	Služby		Doprava			Výroba	
	Priemerná zmena energetickej náročnosti KSE v sektore služieb v období 2005 – 2015 [v %]	Priemerná ročná zmena celkovej KSE v sektore dopravy v období 2005 – 2015 v %	Zmena v podiele vlakov, autobusov a autokarov na osobnej doprave v roku 2015 oproti roku 2005 [v %]	Zmena podielu železničnej dopravy a vnútrozemskej vodnej dopravy na nákladnej doprave v roku 2015 oproti roku 2005 [v %]	Priemerná ročná zmena výroby tepla z KVET v období 2005 – 2015 [v %]	Priemerná ročná zmena pomeru transformačného výstupu/palivového vstupu pri výrobe elektriny v tepelných elektrárnach v období 2005 – 2015 [v %]	
EU28	-0.9%	-0.3%	0.2%	-0.4%	-1.0%	0.0%	
BE	0.3%	0.5%	-1.0%	0.8%	6.8%	1.6%	
BG	-1.0%	1.8%	-11.6%	10.3%	0.6%	0.7%	
CZ	-2.6%	0.7%	1.4%	-5.0%	-0.8%	0.3%	
DK	-1.7%	-0.7%	-1.7%	0.1%	-1.7%	-0.1%	
DE	-0.5%	0.1%	0.0%	-1.6%	-1.0%	0.3%	
EE	0.9%	0.3%	-1.2%	-27.6%	2.6%	-0.1%	
IE	-4.7%	-0.7%	1.7%	-0.9%	0.0%	0.9%	
EL	1.3%	-1.9%	-3.1%	-1.1%	1.3%	1.0%	
ES	0.4%	-1.6%	0.6%	0.7%	0.0%	-1.1%	
FR	-0.3%	0.0%	2.2%	0.2%	-6.0%	-0.5%	
HR	0.0%	1.0%	-2.1%	5.2%	-0.8%	0.7%	
IT	0.4%	-1.2%	0.4%	3.4%	1.2%	0.4%	
CY	1.5%	-1.1%	-2.1%	0.0%	0.0%	1.2%	
LV	-1.5%	1.0%	-6.1%	-4.4%	3.1%	3.6%	
LT	-2.1%	2.9%	0.5%	-8.3%	-4.1%	3.0%	
LU	-2.0%	-1.3%	2.6%	-13.8%	-2.6%	0.1%	
HU	-5.1%	0.3%	-4.2%	1.4%	-6.6%	-1.1%	
MT	na	5.8%	-1.9%	0.0%	0.0%	4.4%	
NL	-2.0%	-0.6%	2.0%	2.5%	-0.7%	0.5%	
AT	-3.0%	0.0%	1.6%	-3.8%	2.8%	-0.3%	
PL	-1.6%	3.4%	-9.1%	-11.1%	-1.5%	0.1%	
PT	-1.6%	-0.8%	-0.1%	4.9%	4.6%	-0.2%	
RO	-0.9%	2.8%	-4.4%	18.5%	-4.3%	-0.4%	
SI	-1.0%	2.3%	-0.5%	4.2%	0.2%	0.8%	
SK	-4.8%	-0.4%	-5.2%	-9.3%	0.1%	0.5%	
FI	-0.1%	0.3%	-0.2%	2.1%	-0.7%	-0.3%	
SE	-2.8%	0.1%	2.4%	-3.0%	2.2%	0.9%	
UK	-1.5%	-0.7%	2.3%	0.3%	0.0%	-0.2%	
Source and extraction date	Eurostat 06/2017	Eurostat 06/2017	DG MOVE Pocketbook 2017	DG MOVE Pocketbook 2017	Eurostat 05/2017	Eurostat 05/2017	

Tabuľka 3: Prehľad nahlásených úspor energie za rok 2015 podľa článku 7 (ktoe)

ČŠ	Úspory 2014	Kumulatívne úspory 2014 – 2015	Požiadavky na kumulatívne úspory do roku 2020	Pokrok v plnení požiadavky na celkové kumulatívne úspory do roku 2020	Odhadovaná úroveň kumulatívnych úspor v roku 2015 na základe lineárneho plnenia	Nahlásené úspory za rok 2015 v porovnaní s odhadovanou úrovňou
BE	330	875	6 911	13 %	740	118 %
BG	29	79	1 942	4 %	208	38 %
CZ	16	88	4 882	2 %	523	17 %
DK	204	443	3 841	12 %	412	108 %
DE	2 548	5 883	41 989	14 %	4 499	131 %
EE	41	100	610	16 %	65	153 %
IE	71	279	2 164	13 %	232	120 %
GR	74	208	3 333	6 %	357	58 %
ES	556	1 634	15 979	10 %	1 712	95 %
FR	1 571	3 804	31 384	12 %	3 363	113 %
HR	2,5	45	1 296	2 %	139	19 %
IT	1 298	2 697	25 502	11 %	2 732	99 %
CY	2,2	6,5	242	3 %	26	25 %
LV	11	30	851	4 %	91	33 %
LT	45	98	1 004	10 %	108	91 %
LU	0	9	515	2 %	55	16 %
HU	75	349	3 680	9 %	394	89 %
MT	4	11	67	16 %	7,2	149 %
NL	666	1 796	11 512	16 %	1 233	146 %
AT	714	1 339	5 200	26 %	557	240 %
PL	218	1 550	14 818	10 %	1 588	98 %
PT	46	111	2 532	4 %	271	41 %
RO	364	701	5 817	12 %	623	113 %
SI	18	105	945	11 %	101	103 %
SK	72	257	2 284	11 %	245	105 %
FI	561	1 140	4 213	27 %	451	253 %
SE	252	1 516	9 114	17 %	977	155 %
UK	1 264	3 388	27 859	12 %	2 985	114 %
Spolu	11 055	28 522	230 486	12 %	24 695	115 %

Zdroj: Informácie nahlásené členskými štátmi a v prípade potreby doplnené výpočtami a približnými hodnotami Komisie.